

Gorinchem, 15 november 2021

VOORSTEL BESTUUR WAARDLANDEN

Vergadering : 10 februari 2022
Agendapunt : 4
Steller: : Gitta Spruit

Onderwerp : Zwerfafvalmonitor 2021

Voorstel : Kennis te nemen van Zwerfafvalmonitor 2021 (Eindrapport)

Inleiding

Met ingang van 2019 is het door Nedvang / Stichting Nederland Schoon verplicht gesteld om het zwerfafval in de gemeente te monitoren om in aanmerking te komen voor de zwerfafvalvergoeding. Wij hebben opdracht gegeven aan Eco Consult – Groen, Milieu & Management BV om voor onze vier gemeenten de monitoring in 2021 wederom te verzorgen. Middels een bestuursbesluit, vastgesteld op 11 februari 2021, is besloten om in 2021 twee controlerondes uit te voeren (voorjaar en najaar). Per gemeente zijn minimaal 50 meetlocaties verdeeld over diverse gebiedstypen en wijken en waarbij onderscheid is gemaakt tussen 'centrum' en 'overige gebieden' binnen de bebouwde kom.

Alle gemeenten hebben de gelegenheid gehad 10 extra "hotspots" naast de 50 meetlocaties op te geven voor monitoring.

Bijplaatsingen zijn binnen alle vier de gemeenten als extra meetlat meegenomen, evenals in 2020.

Beoogd effect

- Inzicht krijgen in de hoeveelheid zwerfafval in de gemeenten.
- Inzicht verkrijgen in de plaatsen met het meeste zwerfafval.
- Voldoen aan de criteria van NedVang voor het verkrijgen van de zwerfafvalsubsidie.
- Inzicht te krijgen in mogelijke verbeteropties.

Argumenten

- 1 Het eindrapport van 2021 geeft onderstaande conclusies weer:
 - Overall gezien scoren **de vier gemeenten tezamen** tijdens de meting in mei en oktober een mooie kwaliteitsniveau B. Het gezamenlijk zwerfafvalbeheer van de vier basis beeldmeetlatten voldoet hiermee aan het gestelde ambitieniveau.
 - Gemeente Vijfheerenlanden scoort in mei niveau C en gemeente Gorinchem scoort in oktober niveau C. Echter, over het jaar gezien (gemiddelde van de twee metingen), scoren alle gemeenten op kwaliteitsniveau B.
 - Alle beeldmeetlatten voldoen, als je kijkt naar het gemiddelde van de twee metingen, aan niveau B. In mei scoort beeldmeetlat 'bijplaatsing' niveau C (en is 'fijn zwerfafval op verharding' een aandachtspunt) en in oktober scoort beeldmeetlat 'grof zwerfafval in beplanting' niveau C en voldoen daarmee op dat moment niet aan de gestelde eis.
 - Niveau A+ komt bij 'fijn zwerfafval op verharding' in alle gemeenten bijna niet voor. Dit betekent in de praktijk dat vrijwel overal in meer of mindere mate fijn zwerfafval op de verharding voorkomt.
 - Overall gezien scoort beeldmeetlat 'bijplaatsing bij containers' niveau B (in mei niveau C en in oktober niveau A). Deze beeldmeetlat voldoet daarmee, over het jaar gezien, aan de gestelde eis.
 - Het grootste deel van de meetlocaties is tijdens beide metingen qua kwaliteitsniveau gelijk gebleven of een niveau verbeterd ten opzichte van het voorgaande jaar.
 - De meetlocaties in recreatiegebied, werkgebied, woongebied en langs hoofdwegen scoren, gemiddeld gezien, niveau B en voldoen daarmee aan het gewenste niveau.
 - Het winkelgebied scoort niveau C en voldoet daarmee niet aan het gewenste niveau B. Hierbij zijn de resultaten van alle vijf de beeldmeetlatten bekeken, exclusief de hotspots.

- Er is sprake van een duidelijk daling van zwerfafval ten opzichte van 2020. Of deze trend zich voort zal zetten zal tijdens (eventuele) komende meetperiodes te zien zijn.
 - Bij de **individuele gemeenten** zijn er verschillen te zien. Deze zijn in de conclusies van het rapport (zie bijlage) opgenomen. Iedere gemeente ontvangt een rapport met de resultaten van de betreffende gemeente.
- 2 Het eindrapport van 2021 doet onderstaande aanbevelingen. De aanbevelingen worden overgenomen en nader uitgewerkt in Plan van aanpak Zwerfafvalsubsidie 2022, dat in een separaat bestuursvoorstel wordt voorgelegd.
- Te bezien of de bovengenoemde conclusies naar aanleiding van de zwerfafvalmonitoring in 2021 aanleiding bieden voor nader onderzoek of extra interventies op het gebied van zwerfafval in de gemeenten Gorinchem en Vijfheerenlanden.
 - Na te gaan of de bestaande afvalbakken wel op de juiste plaats staan middels een afvalbakkenscan.
 - Peukenpalen te plaatsen op plekken waar veel peuken liggen.
 - Strenger te controleren op plaatsen waar vaak afval bij containers geplaatst wordt.
 - Blikvangers langs enkele hoofdwegen te plaatsen om het zwerfafval op te vangen.
 - Na te gaan of door middel van intensievere communicatie richting inwoners, ondernemers, sportclubs en scholen extra winst te behalen valt in de zwerfafvaldruk op sommige locaties.
 - De zwerfafvalmonitoring in de volgende jaren voort te zetten met twee of drie meetronden (in het voorjaar, de zomer en het najaar).
 - Na te denken om – naast een algemene monitoring – gericht en op maat de effecten van bepaalde interventies te gaan monitoren, of een afvalbakken- of winkelgebiedenscan uit te voeren.

Kanttekeningen

- Aan de resultaten van de hotspots (extra door de gemeente geselecteerde meetpunten) zijn geen algemene conclusies te verbinden, de hotspots zijn bij de individuele gemeenten toelicht.
- Het is mogelijk de meetresultaten te laten toetsen aan de lokale ambitieniveaus, indien aangeleverd. Vooralsnog is voor de hele regio uitgegaan van ambitieniveau B. Voor sommige locaties is dat een over- of onderschatting

Financiën

De metingen worden gefinancierd vanuit de zwerfafvalvergoeding van de vier gemeenten. Deze vergoeding wordt door Nedvang aan Waardlanden verstrekt. De kosten voor de metingen in 2021 bedragen € 13.226,- (excl. meerprijs voor hotspots, foto's van overschrijdingen en 4 separate eindrapporten per gemeente, naar verwachting circa € 1.000,-).

Communicatie

Waardlanden communiceert niet over de overall resultaten. Alle gemeenten hebben een separaat eindrapport ontvangen, zodat zij desgewenst over de resultaten kunnen communiceren.

Vervolg

- In het Zwerfafvalrapport van mei 2021 is een nader onderzoek naar passende interventies in gemeente Vijfheerenlanden voorgesteld. Dit advies is overgenomen. Een analyse en plan van aanpak worden begin 2022 opgeleverd.
- Uiterlijk april 2022 moet de verantwoording over 2021 per gemeente gereed zijn voor invoer in het programma Wastetool van Nedvang. Deze overzichten van de invoer worden aan de wethouders verstrekt, zodra ze gereed zijn.
- In 2022 vindt de monitoring weer in het voorjaar en najaar plaats

Bijlagen

Monitoring Zwerfafval 2021, rapport meting 2
Monitoring Zwerfafval 2021, Eindrapport Waardlanden
Monitoring Zwerfafval 2021, Eindrapport gemeente Gorinchem
Monitoring Zwerfafval 2021, Eindrapport gemeente Vijfheerenlanden
Monitoring Zwerfafval 2021, Eindrapport gemeente Hardinxveld-Giessendam
Monitoring Zwerfafval 2021, Eindrapport gemeente Molenlanden

Bestuur Waardlanden : 10 februari 2022
Agendapunt : 4
Onderwerp : Zwerfafvalmonitor 2021 (meetronde II | najaar | oktober)

Het Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst
Waardlanden

b e s l u i t :

Kennis te nemen van Zwerfafvalmonitor 2021 (Eindrapport)

Aldus besloten in de bestuursvergadering,
gehouden op 10 februari 2022

de secretaris

de voorzitter

H. van den Brule

C. Hendriksen

